

Warszawa, 14 czerwca 2023 r.

Negatywne stanowisko Unii Metropolii Polskich im. Pawła Adamowicza w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 oraz niektórych innych ustaw w części dotyczącej poziomu i sposobu podziału dodatkowych dochodów dla JST.

Unia Metropolii Polskich wyraża **negatywne** stanowisko wobec przedstawionego projektu ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 oraz niektórych innych ustaw w części dotyczącej poziomu i sposobu podziału dodatkowych dochodów dla JST.

Negatywne stanowisko wynika z następujących przyczyn:

1. Kwota 14.083.303 tys. zł przeznaczona do przekazania JST w 2023 roku jako dodatkowe środki stanowi **jedynie częściową rekompensatę ubytku dochodów** będącego skutkiem zmian podatkowych wprowadzonych w ramach rządowego programu Polski Ład. Na skutek Polskiego Ładu sektor samorządowy został pozbawiony łącznie dochodów w kwocie blisko 29 mld zł w skali roku. Proponowana sektorowi samorządowemu w projekcie ustawy kwota dodatkowych dochodów w 2023 roku zapewnia **rekompensatę ubytku dochodów na poziomie jedynie 48%** średnio dla wszystkich JST. W szczególności negatywnie ocenia się zaniżony poziom rekompensaty dla 12 największych miast zrzeszonych w ramach Unii Metropolii Polskich, dla których poziom rekompensaty ubytków dochodów w myśl przepisów ujętych w projekcie ustawy wynosi 17,4%. Powyższe stanowi istotne zagrożenie dla zapewnienia przez samorzady możliwości realizacji zadań na rzecz mieszkańców w dotychczasowym zakresie.
2. Zaproponowane w projekcie ustawy rozwiązanie dotyczące finansowego „wsparcia” samorządów, w dalszym ciągu – podobnie, jak poprzednie „modyfikacje” systemu finansowania samorządów zrealizowane w latach 2021 i 2022, **ma charakter incydentalny** i tym samym naraża samorzady na ciągłe ryzyka budżetowe związane szczególnie z podejmowaniem przez nie koniecznych decyzji rozwojowych i długofalowych w następnych latach budżetowych.
3. Uwzględnienie w mechanizmie podziału łącznej kwoty dodatkowych dochodów w 2023 roku **ograniczeń dotyczących maksymalnych i minimalnych kwot** wynikających z tego podziału dla poszczególnych JST, powoduje dalece **niesprawiedliwy ich rozkład** – nieadekwatny do kwot indywidualnych ubytków **dochodów** będących skutkiem zmian podatkowych wprowadzonych w ramach rządowego programu Polski Ład. Metoda podziału środków dla poszczególnych JST

zaproponowana w projekcie ustawy grozi całkowitą i nagłą dekompozycją systemu finansowania samorządów i stanowi narzędzie świadomej destabilizacji gospodarki finansowej wielu z nich. Przebudowa systemu finansowania samorządów w drodze wdrażania od trzech lat różnorodnych, odmiennych, incydentalnych rozwiązań istotnie zagraża możliwości realizacji przez samorzady zadań na rzecz mieszkańców. O wadliwości i niesprawiedliwości algorytmu podziału ujętego w projekcie ustawy, w tym w szczególności uwzględnienia ograniczeń dotyczących maksymalnych i minimalnych kwot wynikających z podziału dla poszczególnych JST, świadczą między innymi wyliczone kwoty ograniczeń dochodów zaprojektowane dla miast Unii Metropolii Polskich, których pozbawia się w drodze zastosowania powyższych ograniczeń dochodów łącznie na kwotę 1,7 mld zł, w tym między innymi w zakresie m. st. Warszawy na kwotę 1 mld zł, Krakowa na kwotę 202 mln zł, Wrocławia 150 mln zł, Poznania 98 mln zł. W wyniku radykalnego zaniżenia rekompensaty dla m. st. Warszawy jej poziom zapewnia sfinansowanie kwoty ubytku dochodów będącego skutkiem zmian podatkowych wprowadzonych w ramach rządowego programu Polski Ład na najniższym wśród wszystkich samorządów w Polsce poziomie wynoszącym 5,2%.

4. Zaproponowana metoda podziału dodatkowych środków dla sektora samorządowego jest **całkowicie odmienna od ustalonej przez stronę samorządową Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego** i przekazanej do Ministra Finansów w stosownym piśmie z dnia 22 maja 2023 r.

Strona samorządowa KWRzIST ustaliła, aby:

- 2/3 przyznanej samorządom kwoty rozdzielić proporcjonalnie do partycypacji poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego w podatku dochodowym od osób fizycznych;
- 1/3 przyznanej samorządom kwoty rozdzielić wg systemu wsparcia wyliczonego na podstawie średniej dochodów własnych wszystkich jednostek samorządu terytorialnego, przemnożonej przez liczbę mieszkańców danej gminy, powiatu lub województwa.

Podział środków wg powyższego algorytmu zapewniał skierowanie niezbędnego - po wdrożeniu Polskiego Ładu - wsparcia finansowego do tych samorządów, których pozbawiono znacznej części dochodów i tym samym pozbawiono je możliwości realizacji zadań na rzecz mieszkańców w dotychczasowym zakresie, tym bardziej, że jednostki samorządowe mierzą się z nasilającą się presją wydatkową wynikającą z zachodzących procesów inflacyjnych. Algorytm wypracowany przez stronę samorządową zapewniał jednocześnie sprawiedliwe – bo proporcjonalne do liczby mieszkańców, wsparcie finansowe dla tych samorządów, w których dochody z PIT nie są dominujące w strukturze ich dochodów budżetowych, w wyniku czego skutki Polskiego Ładu nie są tak dojmujące jak w większych ośrodkach.

Wobec powyższego Unia Metropolii Polskich wyraża zdecydowany protest przeciwko niesprawiedliwemu podziałowi środków finansowych zaproponowanemu w projekcie ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 oraz niektórych innych ustaw.

Stanowczo domagamy się respektowania ustaleń poczynionych w gronie samorządowców w ramach Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego przedstawionych w piśmie z 22 maja 2023 r. dotyczących podziału dodatkowych środków i zmodyfikowanie przepisów projektu ustawy zgodnie z wypracowanymi przez stronę samorządową w drodze konsensusu rozwiązaniami.

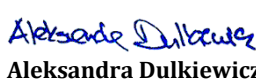
Zmiana projektu ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 oraz niektórych innych ustaw zgodnie z intencją strony samorządowej umożliwi zaopiniowanie projektu pozytywnie, wszakże z zastrzeżeniem dotyczącym przekazania sektorowi samorządowemu w 2023 roku kwoty dodatkowych dochodów stanowiących jedynie 48% kwoty dochodów utraconych przez sektor na skutek zmian podatkowych wprowadzonych w ramach rządowego programu Polski Ład oraz z uwagą, iż problem nieadekwatności rekompensat negatywnych dla dochodów JST skutków zmian prawnych nadal nie został rozwiązany systemowo, a ewentualne coroczne korekty obowiązującego wadliwego systemu powodują brak możliwości realizacji długofalowej polityki rozwojowej samorządów.

Tadeusz Truskolaski
Prezydent Miasta Białegostoku

Rafał Bruski
Prezydent Miasta Bydgoszczy

Aleksandra Dulciewicz
Prezydent Miasta Gdańska

Marcin Krupa
Prezydent Miasta Katowice

Jacek Majchrowski
Prezydent Miasta Krakowa

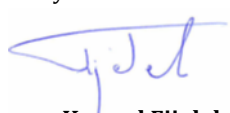
Krzysztof Żuk
Prezydent Miasta Lublin

Hanna Zdanowska
Prezydent Miasta Łodzi

Jacek Jaśkowiak
Prezydent Miasta Poznania

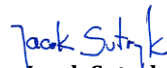
Konrad Fijołek
Prezydent Miasta Rzeszowa

Piotr Krzystek
Prezydent Miasta Szczecina

Rafał Trzaskowski
Prezydent M. St. Warszawy

Jacek Sutryk
Prezydent Wrocławia